

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΕΚΔΟΣΗΣ

1. Η τραγωδία του Τσερνομπίλ πέρα από το πραγματικό στοιχείο του υπαρκτού κινδύνου που περικλείει για τη ζωή όλων μας, έφερε στην επιφάνεια ένα σύνολο από ζητήματα γνωστά εν μέρει ή εν πολλοίς, αλλά χαρακτηριστικά της ολόπλευρης κρίσης που διαπερνά τις ανατολικές και δυτικές κοινωνίες. Έδειξε με δυο λόγια σε όλο του το μεγαλείο την αδιαφορία και την βαθιά περιφρόνηση για την ανθρώπινη ζωή που διακρίνει όχι μόνο το *imperium* της ανατολής, αλλά και το *imperium* της δύσης· τις υποτιθέμενες χώρες του ελεύθερου κόσμου, με πρωταθλητές στην υποκρισία και παραπληροφόρηση τις ΗΠΑ και τους μεγάλους νατοϊκούς εταίρους της.

Περισσότερο όμως θα λέγαμε κοιτώντας τα κατ' ημάς, έδειξε την αλλιότητα των πολιτικών μας πραγμάτων και πάνω απ' όλα τον βαθύ εκφυλισμό και αλλοτρίωση της συντριπτικής πλειοψηφίας του λαού μας, που με αφορμή το συμβάν έβγαλε στην επιφάνεια όλη την καταναλωτική αγριότητα, τον χιδαίο νεοπλουτισμό και την βαρβαρότητα που διαμόρφωσε πατείς με πατώ σε το μεταπολεμικό μοντέλο συσσώρευσης.

Το Τσερνομπίλ έδειξε τις πρακτικές διαστάσεις της αντιπυρηνικής οπτικής του κυβερνώντος κόμματος. Κάτω τα πυρηνικά και τηλεοπτικά ρεπορτάζ από τις αντιπυρηνικές διαδηλώσεις στην Ευρώπη, απαγόρευση και άγριο ξύλο για τους ιθαγενείς αντιπυρηνικούς διαδηλωτές σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη. Έδειξε τα όρια του ΚΚΕ, επιβεβαιώνοντας για μιαν ακόμη φορά τον αθεράπευτα μεταπρατικό του χαρακτήρα και τέλος έδειξε τον υποκριτικό, πολιτικάντικο και όχι λιγότερο εξαρτημένο χαρακτήρα της δεξιάς που η βασική της επιχειρηματολογία εξαντλήθηκε σε τερατολογίες και στην εκθείαση της δυτικής πυρηνικής τεχνολογίας.

Το Τσερνομπίλ αποκάλυψε ταυτόχρονα και τα όρια των λεγόμενων κινήσεων για την ειρήνη και τον αφοπλισμό, τα άμεσα κομματικά αντανακλαστικά τους, τον ακρωτηριασμένο και δορυφορικό χαρακτήρα τους. Χρειάστηκε να περάσει μια ολόκληρη εβδομάδα για να γίνει η πρώτη εκδήλωση, τη στιγμή που εκατοντάδες χιλιάδες άνθρωποι και φυσικά και μέλη τους έβγαζαν το «αντιπυρηνικό» τους μένος, αγελαία διαπληκτιζόμενοι στις ατέλειωτες ουρές των *super markets*.

Το Τσερνομπίλ με δυο λόγια έδειξε, νομίζουμε καθαρά, τα όρια ενός μοντέλου συσσώρευσης, έδειξε την έκταση της ήττας των ιδεών της αλληλεγγύης και του ανθρωπισμού, που ποδοπατήθηκαν βανάουσα από τους δεξιούς, κεντρώους και αριστερούς υπηκόους στα δάπεδα των μικρών και μεγάλων μπακάλικων.

Το Τσερνομπίλ όμως έφερε στην επιφάνεια και την ανάγκη για μιαν άλλη, μειοψηφική αναμφίβολα, προβληματική, χωρίς τα τυπικά πολιτικά ή κομματικά διαπιστευτήρια, καθόλου ενιαία και εν πολλοίς αντιφατική, αλλά ενδεικτική της άλλης οπτικής, της άλλης πολιτικής κουλτούρας που σταδιακά διαμορφώνεται σαν άρνηση του υπάρχοντος καταναλωτικού προτύπου.

2. Οι μήνες που πέρασαν χαρακτηρίζονται από έντονες ζυμώσεις και αναζητήσεις στο χώρο της ευρείας αριστεράς. Οι πολιτικές επιλογές της κυρίαρχης ομάδας μέσα

στο ΠΑΣΟΚ φαίνονται πια να είναι σταθερά προσανατολισμένες στη διαμόρφωση ενός νεοσυντηρητικού αυταρχικού πλέγματος εξουσίας αποκαθαρμένου από το όποιο ριζοσπαστικό του παρελθόν.

Το γεγονός φαίνεται να βάσει σε κρίση όχι μόνο όσους άμεσα πλήττονται από τις κοινωνικές και πολιτικές επιπτώσεις της πολιτικής αυτής, αλλά και ένα σημαντικό τμήμα της σοσιαλιστικής αριστεράς που μέσα ή έξω από το ΠΑΣΟΚ αρνείται να συμπράξει με το κυρίαρχο συγκρότημα.

Η δυναμική που περικλείουν αυτές οι ανακατατάξεις σε συνδυασμό με τα εσωτερικά τους αδιέξοδα, δεν φαίνεται να αφήνουν αδιάφορους τους σχηματισμούς της ιστορικής αριστεράς και τις μικρές ομαδοποιήσεις ή συσπειρώσεις στο χώρο των λεγόμενων ανένταχτων.

Η πρωτοβουλία που ξεκίνησε μέσα από τους κόλπους του ΚΚΕ εσ. και ορισμένους ανένταχτους αριστερούς, βρήκε την κορύφωσή της στο 4ο συνέδριο του κόμματος, που έβαλε επί τάπητος ένα μεγάλο μέρος από τα ζητήματα που απασχολούν την ευρεία αριστερά.

Τα «Τετράδια» έχοντας στόχο αμετάθετο την συνειδητή προσπάθεια για την διαμόρφωση των όρων εκείνων που θα κάνουν ικανή την υπό διαμόρφωση νέα δημοκρατική αριστερά να αποκτήσει ένα δικό της αυτόνομο, ριζοσπαστικό πολιτικό κριτήριο, θα προσπαθήσουν – κατά το μέρος τους – να συμβάλουν στην συγκρότηση και προβολή των λογικών εκείνων που αναδεικνύουν τις αρχές της ετερογένειας, της πολυφωνίας και του πλουραλισμού σε πρώτιστες δημοκρατικές αρχές. Σε κεντρικό συστατικό στοιχείο ενός νέου ριζοσπαστικού δημοκρατικού φορέα που να αποτελεί δημιουργική υπέρβαση των υπαρκτών πολιτικών στερεοτύπων.

3. Στο παρόν τεύχος θελήσαμε να ενισχύσουμε την πολιτιστική και ερευνητική θεματολογία. Τα κείμενα των Pasolini, Παπαϊωάννου, Αζελού, Λιθοξόου και Μπενάκη, αποτελούν μόλις τις διαφορές, ιδιομορφίες και ατέλειες ένα δείγμα για το πώς τα «Τετράδια» αντιλαμβάνονται την συγκέντρωση, ταξινόμηση και οργάνωση των ιδεών στο χώρο της κουλτούρας και της ιστορικής έρευνας.

Η συνέντευξη του Mario Tronti αποτελεί ένα χαρακτηριστικό δείγμα του ύφους και ήθους που διακρίνει ένα –τουλάχιστον– τμήμα της ιταλικής αριστεράς, ενώ η συζήτηση των Αντώνη Μανιτάκη, Στέλιου Νέστορα και του πρόσφατα αποθανόντος ευρωβουλευτή της Ν.Α. Δημήτρη Ευρωγένη, φέρνει στην επιφάνεια το κεντρικότερο πρόβλημα της εποχής μας, την σχέση ανάμεσα στο κράτος και τον πολίτη. Τέλος ο τωρινός Λόγος-Αντίλογος-Διάλογος αποκαθιστά την ανισορροπία ορισμένων από τους προηγούμενους, λειτουργώντας μέσα στα επιθυμητά πλαίσια για το περιοδικό.

4. Συμπληρώνοντας έξη χρόνια από την ίδρυσή τους τα «Τετράδια» απευθύνονται στους αναγνώστες τους και ζητούν την ενεργή συμπαράστασή τους, όχι μόνο στην υλική σφαίρα μέσω της ενίσχυσης και συνδρομής τους.

Γράψτε μας την γνώμη σας, κριτικάρετε το παρελθόν μας και το παρόν μας, κάντε μας υποδείξεις, συνεργαστείτε σε όποιο επίπεδο θέλετε. Έξη χρόνια νομίζουμε είναι αρκετά για να βγουν ορισμένα συμπεράσματα που θα βοηθήσουν το περιοδικό στο να κατοχυρώσει και διεκρινεί τον κριτικό και α-δέσποτο χαρακτήρα του.